

Un estudi internacional confirma l'ús del biomarcador p-tau217 en sang per detectar l'Alzheimer en fases inicials

- L'estudi demostra que aquest biomarcador permet detectar la presència de dipòsits de beta amiloide, una patologia clau en el desenvolupament de la malaltia, en persones sense deteriorament cognitiu.
- L'ús d'aquest biomarcador aconsegueix una precisió del 81 % i, si es fa una segona prova com el PET o l'anàlisi de líquid cefalorraquidi, arriba a una precisió superior al 90 %.
- El treball, que ha comptat amb 3.000 participants de 12 cohorts, reforça el potencial de la detecció sanguínia com a eina accessible per identificar casos en fases inicials de la malaltia, així com per seleccionar participants per a assajos clínics preventius.
- L'estudi, publicat a la revista JAMA Neurology, ha comptat amb la participació de 395 adults cognitivament sans de la cohort longitudinal ALFA+ del BBRC, amb l'impuls de la Fundació "la Caixa".

Barcelona, 25 de setembre de 2025.- Detectar la malaltia d'Alzheimer en les seves fases més primerenques és bàsic per poder aplicar estratègies preventives i optimitzar els nous tractaments que actuen sobre les proteïnes causants de la malaltia. Un estudi internacional, liderat per la Universitat de Lund (Suècia) en què ha participat el Barcelonaβeta Brain Research Center (BBRC), centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall, ha demostrat que una anàlisi de sang basada en el biomarcador p-tau217 permet **identificar de manera eficaç**

persones sense deteriorament cognitiu però amb acumulació de beta amiloide, una de les principals alteracions cerebrals característiques de l'Alzheimer.

La publicació, dirigida per la **Dra. Gemma Salvadó**, responsable del grup de neuroimatge del BBRC, ha comptat també amb la participació de l'Hospital de Sant Pau i 12 cohorts independents d'Europa, els EUA, el Canadà i Austràlia. La investigació, publicada a la revista JAMA Neurology, s'ha dut a terme gràcies a les mostres de 2.916 participants sense símptomes de deteriorament cognitiu, entre els quals **395 adults cognitivament sans de la cohort ALFA+**, que forma part de l'estudi ALFA del BBRC, impulsat per la Fundació "la Caixa".

Els resultats d'aquest estudi se sumen a les evidències actuals i reforcen el potencial dels biomarcadors a la sang com a eina de detecció precoç de la malaltia. Concretament, el treball mostra que la detecció de p-tau217 al plasma ofereix **una precisió del 81 % per identificar correctament la positivitat a beta amiloide**, fet que suggereix que és un bon mètode de cribratge per seleccionar participants per a assajos clínics. A més, quan es combina amb una segona prova de confirmació (un escàner PET o anàlisi de líquid cefalorraquidi), **la precisió augmenta fins al 91 %**.

Aquest enfocament en dos passos és molt eficaç per reduir els falsos positius i, alhora, disminueix de manera substancial el cost i la càrrega per als pacients, ja que evita haver de fer sistemàticament proves invasives o costoses a tots els pacients, reservant-les només per als casos en què l'anàlisi de sang suggereixi un risc elevat de la patologia.

"Aquests resultats reforcen la utilitat de l'anàlisi de sang amb p-tau217 com a eina de cribratge inicial en persones sense símptomes, especialment en un moment en què els assajos clínics i els tractaments modificadors de la malaltia requereixen identificar casos molt inicials", explica la **Dra. Gemma Salvadó**, autora principal de l'estudi i investigadora principal del grup de Neuroimatge al Barcelonaβeta Brain Research Center.

Un biomarcador clau per a la intervenció precoç i la selecció de participants en assajos clínics

La malaltia d'Alzheimer afecta actualment més de 55 milions de persones a tot el món. Les teràpies dirigides contra la proteïna beta amiloide han mostrat beneficis en fases simptomàtiques, tot i que modestos. Per això, el focus de la recerca se situa ara en la **detecció precoç i la intervenció en fases preclíniques**, quan la patologia hi és present però els símptomes encara no s'han manifestat.

Els **biomarcadors en sang** representen una alternativa més **accessible i escalable** en comparació amb proves invasives, com la punció lumbar, o costoses, com la tomografia per emissió de positrons (PET). Entre aquests biomarcadors, la proteïna **p-tau217** s'ha consolidat com el marcador més precís per detectar la patologia de l'Alzheimer.

En aquest estudi es va avaluar un flux de treball diagnòstic en dos passos: primer, un cribratge inicial amb el biomarcador plasmàtic p-tau217, i posteriorment, en els casos necessaris, una confirmació amb PET o anàlisi de líquid cefalorraquidi. Aquest enfocament **va permetre reduir en més d'un 40 % la realització d'aquestes proves invasives i costoses** en comparació amb un procediment que prescindeix del cribratge en sang, sense perjudicar la fiabilitat diagnòstica.

Els autors de l'estudi assenyalen que encara cal continuar investigant per establir valors de tall fiables i generalitzables del biomarcador en sang, així com validar els resultats en poblacions més diverses. Tot i això, els descobriments posen de relleu la **utilitat clínica del p-tau217** al plasma com a **eina de cribratge per a la detecció precoç de l'Alzheimer**, la **selecció de participants en assajos clínics** i, en el futur, per **guiar l'accés a tractaments** modificadors de la malaltia. A més, combinada amb l'avaluació cognitiva, aquesta prova sanguínia es perfila com una estratègia de cribratge eficaç tant en l'atenció primària com en l'especialitzada.

Article de referència: Salvadó G, Janelidze S, Bali D, Orduña A, Therriault J, Brum W, Pichet A, Stomrud W, Nattsson-Carlgren N, Palmqvist S, Coomans E, Teunissen C, van der Flier W, Rahmouni N, Benzinger T, Domingo J, Blennow K, Doré V, Feizpour A, Rowe C, Alcolea D, Fortea J, Villeneuve S, Johnson S, Rosa-Nieto P, Petersen R, Clifford J, Shindler S, Suárez-Calvet M, Ossenkoppele R, Hansson O, ADNI, ALFA and PREVENT-AD Study Groups. Plasma Phosphorylated Tau 217 to Identify Preclinical Alzheimer Disease. *JAMA Neurol.* September 15, 2025. doi: 10.1001/jamaneurol.2025.3217

L'Alzheimer en xifres

Actualment s'estima que l'Alzheimer i les malalties neurodegeneratives afecten 900.000 persones, xifra que es tradueix en una de cada deu de més de 65 anys i un terç de les de més de 85. Aquestes patologies són una de les causes principals de mortalitat, discapacitat i dependència. Si no es troba una cura efectiva i amb l'esperança de vida en augment, l'any 2050 el nombre de casos podria triplicar-se al món, superant el milió i mig de persones només a Espanya, un fet que podria arribar a col·lapsar els sistemes sanitaris i assistencials.

Sobre el Barcelonaβeta Brain Research Center i la Fundació Pasqual Maragall

El Barcelonaβeta Brain Research Center (BBRC) és el centre de recerca de la Fundació Pasqual Maragall, impulsat per la Fundació "la Caixa" des de la seva creació, dedicat a la prevenció de la malaltia d'Alzheimer i a l'estudi de les funcions cognitives afectades en l'envelliment sa i patològic. La recerca del BBRC se centra en la fase preclínica de l'Alzheimer, un període previ a l'aparició dels primers símptomes, quan ja es produeixen canvis al cervell associats a la malaltia. El BBRC compta amb més de 100 professionals dedicats a contribuir a l'avantguarda de la recerca sobre l'Alzheimer i altres malalties neurodegeneratives.

La Fundació Pasqual Maragall és una entitat sense ànim de lucre que va néixer a l'abril de 2008, com a resposta al compromís adquirit per Pasqual Maragall, exalcalde de Barcelona i expresident de la Generalitat de Catalunya, quan va anunciar públicament que li havien diagnosticat la malaltia d'Alzheimer. La missió de la Fundació és promoure la recerca per a prevenir l'Alzheimer i oferir solucions que millorin la qualitat de vida de les persones afectades i la dels seus familiars.

La Fundació Pasqual Maragall compta amb el suport de més de 100.000 socis i sòcies i amb:

Contacte de premsa

Departament de Comunicació de la Fundació Pasqual Maragall

Barcelonaβeta Brain Research Center

Clara Civit

ccivit@fpmaragall.org

93 316 90 90/ 690 10 98 45

Agència de Comunicació

ATREVIA

Esther Seró/ Cristina Campabadal

esero@atrevia.com / ccampabadal@atrevia.com

667 63 29 09 / 644 24 11 67

Àrea de Comunicació de la Fundació "la Caixa"

Montse Dalmau Juanola

mdalmau@fundacio.org

659 026 457